

Párna motívumával a kő műhelyben kezdtem el foglalkozni, ahol érdekesnek találtam hogy ez a puha, lágy forma a kemény kő kontrasztjával hogyan jönne létre. Ahogy múlt az idő és egyre többet foglalkoztam a párna formával annál jobban kitapasztaltam és tudatosabban kezeltem. Elkészítettem az első agyag kisplasztikákat, ehhez először nem használtam semmiféle modellt hanem egyszerűen fejből érzésből mintáztam. Ekkoriban még semmi tapasztalatom nem volt ezzel a formával így hát neki is álltam az első párnámat megfaragni kőben. Ez a kő egy nagyon szép fehéres színű horvát mészkő volt. Itt ugyanúgy, ahogy a formával, úgy a kővel is első találkozás volt. Amint elkezdtem a kőfaragást-bár eleinte még új anyag volt a kő gyorsanráéreztem a faragás ízére élvezetes volt vele dolgozni. Ahelyett, hogy kifárasztott volna, inkább a pihenést és a nyugalmat találtam ebben az anyagban. Mivel új volt ez a medium, ezért útközben keletkeztek kisebb változtatások, ami abból adódott, hogy inkább a kőhöz ragaszkodtam faragás közben minthogy a modellemhez.

A következő párna munkámon a rákövetkező félévemben dolgoztam, ami az előző szobornál nagyobb természetesebb vöröses tardosi mészkőből készült. Ennél a plasztikánál használtam először gépeket a megmunkáláshoz. Ez hatalmas változás volt a munkamódszeremben, az előző szoborhoz képest, amit teljes egészében kézzel faragtam. Ehhez a munkához is készítettem agyagból egy modellt, bár itt sem használtam még fel valós párnát a mintázáshoz. És ugyancsak itt is még fejből készítettem el és ez alapján faragtam ki a formát. Próbáltam a kő alakjához igazítani alakítani a mintázást és később kisebb változtatásokkal ezt igyekeztem pontosan meg is faragni. Ennek a szobornak a formája mondhatni dinamikusabb lett mint az előző, több a gyűrődés, jobban feszül a felülete és megmunkálásban is gazdagabbá vált.

Először a kő beforgatásával kezdtem a munkát , hogy megkeressem hogyan is illene bele legjobban a modell, majd ezután a felrajzolással folytattam, utána megkezdtem géppel a nagyolást. Ez a folyamat volt az egyik legfontosabb mindközül, mivel itt vágtam le a határokat, később váltakozva kézzel és géppel kialakítottam az elképzelt és a modell általi formát, és ezt követően jöhettek a finomabb munkálások kisebb szerszámokkal. Majd pedig a gépi felcsiszolás következett és végül kézzel is megcsiszoltam a felületét. Befejezésképpen kapott egy viasz réteget, ami sokkal jobban kiemelte a gyönyörű vöröses színét a kőnek.

A párna formát én két fő részből állítom össze, egy nagyon feszes teljesen simára lágyra puhára emlékeztető részre és közepén illetve a gyűrődéseknél egy összegyűrt rusztikus már már nem is párnára hasonlító részből, ennek a két dolognak a kontrasztjával foglalkozom. A párna formájának elemzése és a kontrasztok feldolgozása során két alapvető motívumot érdemes kiemelni az egyik a párna csücskeinek feszessége, a másik pedig a középső, gyűrődésekkel tarkított, rusztikus rész. Ez a két motívum kontrasztja adja azt a vizuális és érzelmi feszültséget, amely szoros kapcsolatban áll a puhaság és keménység, a rend és a rendezetlenség ellentétével. A párna végeinek formája, amely sima, lágy, puhának tűnik, de ugyanakkor rendkívül feszes, egyfajta egyensúlyt képvisel a figyelmesen végigvezetett felépítés és az anyag lágyasága között. A csücskök jól definiált formája és tömörsége erőteljes érzést ad, mintha valami stabil, erős és határozott lenne. Az ilyen kialakítás azt a benyomást kelti, mintha a párna képes lenne megtartani magát, mégis megőrizni amely a puhaság és kényelmesség érzetét kelti. Ez a rész számomra tehát a finomság szimbóluma. A forma éles vonalai, a sima felület, és a rendezetten elhelyezett szárazak mind azt sugallják, hogy az alkotás nem csupán egy egyszerű tárgy, hanem egy gondosan megtervezett és átgondolt téri forma, amely a funkcionalitás és az esztétikum határvonalán egyensúlyoz és túlmutat saját funkcionális mivoltán. A párna középső része, amely összegyűrt, rusztikus textúrával rendelkezik, ezzel szemben a tökéletes ellentétet képviseli. Itt a forma már nem annyira precíz és meghatározott, hanem inkább rendezetlen, szabadon formálódó, szinte életre kelő a részlet. A gyűrődések, amelyeket a párna valamikori használt állapota vagy a helyzetéből adódó kényszerű mozgások hoztak létre, egy sokkal természetesebb, nyersebb és organikusabb esztétikát jelenítenek meg. Ez a rusztikus, gyűrött rész a valóságot, az emberi érintkezést, a fáradtságot és az idő múlását szimbolizálja számomra. Nem a rend és a tisztaság uralja ezt a részt, hanem a szabad akarat, a hiba, a törékenység, a szétesés. A gyűrődések, amelyek a párnát már nem egy tökéletes, sima, steril objektummá teszik, inkább a párna "élettörténetének" részleteit mutatják meg: az apró nyomokat, melyeket az idő, a használat és az érzelmek hagytak rajta.

Az idei őszi félév során a sorozat folytatásaként több plasztikát is készítettem, viszont itt már modellel nagyjából 45x45 cm-es változatokban változó mélység és magasságban. Egy valódi

párnát állítottam be különböző pózokban/kompozíciókban és megfigyeltem miközben mintáztam. még itt sem azon volt a hangsúly hogy egy az egyes mintázást készítek a meglévő párnáról hanem inspirálódjak belőle, a tömegeket éreztesssem az irányokat helyesen megértsem, hogy miből is áll egy párna mi hogy működik hogyan gyűrődik ,Fontossá vált számomra, hogy hogyan tudom elérni a pozitív formáknál azokat a kívánt megfeszítéseket és a negatívok megértését és összhangba hozását, a belülről kifelé szerkesztettséget, mintha már a kezdetektől építem fel a formát, mintha lenne benne egy kigondolt váz az egész szoborban, valamivel valóban ki lenne tömve, megadva a feszességet, azt az érzést mintha ez valóban egy puha, de feszes felület lenne. Ahogy ezeket minnél figyelmesebben megfigyeltem és próbáltam megérteni, egyre jobban éreztem azt, hogy életre kelnek, egyre jobban érzem és látom azt hogy benne vannak azok a tulajdonságai a szoborban ami az alapmotívumomban is. Ezekből a nagyobb plasztikákból közös konzultációval kiválasztottunk egyet a mesteremmel Tóth Zsuzsával és a műhelyt vezető mesterrel Lengyel Péterrel ami léptékkal nagyobb gyönyörű koromfekete színű fehér kvarcerekkel gazdag kantavári bitumenes mészkőből faragok jelenleg. Ezt a követ csak géppel tudom faragni a kő felépítéséből adódóan.

Az idei velencei kiránduláson szerzett élmények és tapasztalatok különösen inspirálóak voltak, hiszen találkoztam olyan középkori faragásokkal, amelyekben már megjelenik a párna motívuma, mint szimbólum. Ilyenek a szarkofágok tetején fekvő, faragott alakok fejei például az Aquileia-i Szűz Mária Bazilikában Rainaldo szarkofágja. Az alakok feje alatti puha formák ábrázolták amelyek szinte érezhetővé teszik a párna fizikális jelenlétét, megerősítettek abban, hogy a párna mint motívum nem csupán a mai, hanem a múlt művészetében is jelen volt, és hogy ennek a formának egy olyan örök érvényű jelentése van, amely túlmutat a használati funkción. Ezeken a szarkofágokon például szentek voltak de a művészettörténetben több helyen is megjelenik a párna nemcsak szentek feje alatt hanem királyok sírján is fejtámaszként szolgál, ezeknek a sírok tetején az alakon kívül csak a párna szerepel mint plasztika. Ide lehet sorolni még Rómában a Borghese Galériában található Pauline Bonaparte könyöklő szobrát amit Antonio Canova készített, ezen a kompozíción is hangsúlyosan megjelennek a párnák illetve itt is nagyon jól érezhető ez a puha érzete a

faragásnak. Ezeket a tárgyakat mindig az emberi alak közvetlen közelében környezetében voltak ábrázolva.

A párna egy textilből készült toll vagy más puha anyaggal tömött használati vagy díszítő eszköz, amelyet főként a kényelem és a pihenés érdekében használnak de számomra nem csupán egy hétköznapi tárgy, szerintem ez sokkal több annál, valahogy ez a forma a természetes adottságaival egy szinte természetfeletti hatással tud lenni az emberi testre és az emberi lélekre. Szimbolizálja a fizikai pihenést, regenerációt, alvást és a lelki megnyugvás, feltöltődés, álmodást. Úgy hiszem, hogy akkor válik ez a párna szimbólum igazán valódivá hogyha ezt egy olyan anyagból valósítom meg ami anyagában a használatnak az ellentétje ami egyáltalán nem alkalmas a használatra, egy kemény akár hideg anyagból fémből, kőből vagy gipszből egy törékeny anyagból hozom létre. Ez a kontraszt nem csupán vizuálisan érdekes, hanem érzelmileg is sokszínű hatást kelt. Az anyag ellentétei a keménység és a puhaság, a hidegség és a melegség azok a minőségek, amelyek ezen a szinten lehetőséget adnak arra, hogy a párna nemcsak mint fizikai tárgy, hanem mint egy érzelmi és pszichológiai tartalommal bírjon.

A párna motívumának felfedezése a kőfaragásban mélyebb rétegeket nyitott meg számomra, mint amit kezdetben elképzeltem. A kő, mint művészeti médium, kezdetben idegen és távoli volt, de ahogy egyre többet dolgoztam vele, úgy alakult ki egy olyan belső kapcsolat, amely segített megérteni, hogyan válhat a kő puha, formálható anyaggá, miközben megtartja a szilárdságát és a tömegét. A párna formájával való kísérletezés során arra jöttem rá, hogy nem csupán az anyag, hanem az érzékelés és a fizikai élmény is kulcsfontosságú, hogy egy olyan objektumot hozzak létre, amely fizikailag és érzelmileg is képes hatni a nézőre.